

Tekenen

Lang voor ik in muziek geïnteresseerd raakte, tekende ik. Met een scherp potlood probeerde ik de werkelijkheid zo nauwkeurig mogelijk weer te geven. Zo zou ik als kind met veel succes een paar hazewindhonden hebben getekend. En natuurlijk stripfiguren, want ik las de Donald Duck.

Maar hazewindhonden? Om dieren gaf ik niet veel. Om de natuur trouwens ook niet, maar aangezien een echte kunstenaar landschappen tekende, besloot ik niet achter te blijven.

Mijn prestaties vielen niet op in huiselijke kring. Het was in mijn vaders familie de gewoonte om niet alleen muzikaal, maar ook beeldend actief te zijn. Mijn vader bijvoorbeeld kon uitstekend tekenen met inkt. Hij gaf muziekles en hij heeft een tijdje een eigen orkest gehad.

Helaas vond hij schilderen ook leuk. Ofschoon hij een goed kleurgevoel had, vond ik zijn talent voor de kwast beduidend minder dan voor de tekenpen. Hij kon in amper drie minuten tijd een treffend beeld schetsen met dunne zwarte lijnen op wit papier.

Als tiener raakte ik steeds meer gefascineerd door lijnen op zich. Ik herinner me nog hoe ik in het midden van een leeg vel papier zo precies mogelijk een verticale lijn trok, waarna ik mij dagen lang heb lopen afvragen of ik nu een lijn getekend had, of twee gelijke vlakken.

Op den duur werden mijn tekeningen abstracter. Maar het belang van de lijnen bleef. In vlakken was ik nauwelijks geïnteresseerd, in arceringen zeker niet en met kleur had ik niks.

Toen ik muziek ging studeren, sprak ik hierover met mijn leermeester. Toevallig tekende hij ook. Ik heb een paar landschappen van hem gezien. Ze waren goed en met niet meer dan een zwart potlood getekend. Ook heb ik muziek van hem gehoord, muziek die duidelijk polyfoon was.

Maar hij componeerde soms met klankkleuren, stapelingen van tonen die geen deel uitmaakten van een lijnenspel. Die werken vond ik minder van kwaliteit, zoals ik ook de kleurige schilderijen van mijn vader zwakker vond dan zijn tekeningen.

Toen ik mij moest verdiepen in harmonieleer, werd ik er haast onpasselijk van. Ik had niets met kleuren. Gelukkig kreeg ik tegelijkertijd les in contrapunt. Dat hield mij op de been. Nu componeer ik zelf harmonisch, maar nog steeds denk ik in lijnen. Ik kan niet anders.

Een medestudent verliet ons reeds na een jaar. Hij componeerde graag, maar wiskunde vond hij toch net iets leuker. Bovendien wilde hij een vak leren waar hij ook geld mee kon verdienen.

De laatste keer dat hij aanwezig was, had ik net een gesprek met de meester achter de rug over de etsen van Rembrandt. Nieuwsgierig geworden vroeg ik de student of hij soms tekende. Ik wist namelijk dat hij een voorkeur had voor polyfone muziek. En het was zo. Hij tekende ook.

Uiteraard kan er sprake zijn van toeval, maar toch. Wanneer u componeert en u bent geïnteresseerd in tekenen, in het spel der lijnen, zou u zich in het contrapunt kunnen verdiepen.